

SULUOVA TİCARET VE SANAYİ ODASI

EKONOMİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM YÖNTEMİ RAPORU SWOT ANALİZİ 2018 - 2021

Sunuş....

Dünya ekonomilerinde 2008 yılının son çeyreğinde başlayan krizin etkileri ne yazık ki bugün de sürmektedir.

Dünya Bankası tahminlerine göre 2018 yılında küresel ekonomilerde büyümenin arzu edilen seviyenin altında, olması beklenmektedir.

Dünya ekonomilerinin düşük büyüme tuzağına kapıldığı 9 yıllık süreçte, Türkiye ise yoluna emin adımlarla devam etmiştir.

Dinamik iç pazarımız, yeni ihracat bölgelerimiz ve disiplinli bir ekonomi yönetimiyle birlikte geçtiğimiz yıl tüm dünyanın gıpta ettiği tam 27 çeyreklik büyüme yaşadık.

Küresel ticaretteki daralmaya rağmen, dünya ticaretinden aldığımız pay tarihimizin en yüksek seviyesine kadar ulaştı.

Ancak bulunduğumuz coğrafyada ortaya çıkan askeri ve siyasi çalkantılar, terör olayları ve 15 Temmuz darbe girişimi, Türk ekonomisinin hızını frenledi.

Terör örgütlerine karşı dik duruşunu koruyan ve güçlü mücadelesini sürdüren Türkiye'mizin önünde yeni engeller çıkarılmaya çalışılıyor.

Bizim hedefimiz ise güçlü demokrasi, güçlü ekonomi, güçlü Türkiye'yi oluşturmaktır.

İş dünyası temsilcileri olarak bütün zorluklara ve karşımıza çıkarılan tüm engellere karşı milletimizin ve devletimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

Yeni yatırımlarla yeni iş sahaları oluştururken, ürettiğimiz mal ve hizmetlerle dünyanın dört bir yanında olacağız.

Türkiye'mizin sadece bugününü değil, geleceğini de kurgulayacağız.

Biz günü kurtaran adımlar yerine geleceği şekillendiren çalışmalar ve projelerimizi ortaya koymalıyız.

Şunun altını özellikle çizmek istiyorum;

Verdiğimiz sınavlarla ekonomik ve siyasi risklere karşı dünyanın en dirençli ülkelerinden biriyiz.

15 Temmuz sonrasında ortaya çıkan dayanışma ruhu ve birlikte hareket etme kültürü bunun en güzel kanıtı...

Milli irademizi ve istikbalimizi tehdit eden tüm unsurlara karşı oluşturduğumuz kenetlenmeyi şimdi de ekonomideki yeni başarılarla taçlandırmalıyız.

Çünkü zaferin cephanesi üretimdir.

Ürettikçe kazanacağız,

Kazandıkça büyüyeceğiz,

Büyüdükçe güçleneceğiz.

Önümüzde mevcut sorunlarımızı aşmamız gereken ve büyüme yolculuğumuzda yeniden ivme kazanmamız gereken yeni bir dönem var.

Bu noktada Türkiye ekonomisinin yüzde 99,8'ini oluşturan, toplam istihdamın neredeyse yüzde 80'ini karşılayan ve ihracatımızın yüzde 60'ını gerçekleştiren KOBİ'lerimizi harekete geçirmek ve ekonomimize yeni girişimcileri kazandırmak büyük önem taşımaktadır.

Bizler, Suluova Ticaret ve Sanayi Odası olarak KOBİ'lerimizin yanında olurken, yeni girişimcilerin İlçe ve ülke ekonomisine kazandırılması noktasında da üzerimize düşen sorumluluğu yerine getiriyoruz.

Yüzde 8'in altında kalan işsizlik oranımızla Avrupa Birliği'ndeki birçok ülkeden daha iyi bir performans yakaladık.

İlçe ve ülke ekonomimiz için hayati öneme sahip KOBİ'lerimizin ihtiyaç duydukları desteklerden daha fazla faydalanabilmeleri amacıyla Suluova Ticaret ve Sanayi Odası olarak yeni argümanlar geliştirdik.

Odamızda açtığımız yaklaşık 19 KOSGEB kurslarıyla İlçe ve ülke ekonomisine yeni girişimcilerimizi kazandırmak amacıyla üyelerimize kamu tarafından sunulan desteklerden yararlanmalarını sağladık.

Suluova Ticaret ve Sanayi Odası olarak nakit sıkışıklığı ve finansmana erişim güçlüğü çeken KOBİ'lerimizin de yanında olduk.

2017 yılında anlaşmalı bankalarımızla KOBİ'lerimiz için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde Odamızla hayata geçirdiğimiz Nefes Kredisi'ne de üyelerimize düşük faizli kredi kullandırdık.

Bu projenin hayata geçirilmesinde büyük emekleri olan başta Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım ve hükümetimiz ile birlikte Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimize teşekkürlerimi sunuyorum.

Odalarımıza verilen yetkiyle birlikte yeni şirket açılışları artık çok daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilebiliyor.

TOBB olarak İŞKUR ile imzaladığımız protokol kapsamında da istihdama zemin oluşturmak adına odalarımız artık birer hizmet noktası haline geliyor.

İstihdam konusundaki tüm destekler, burada uzman isimler tarafından üyelerimizin hizmetine sunulacak.

Ekonomimizin içinde bulunduğu sıkıntılardan kurtarılması amacıyla yapılan reform çalışmaları ve ekonomik önlemler paketi de büyük önem taşımaktadır.

Bu noktada SGK Primlerinden, sicil affına, vergi yapılandırmasından aidat borçlarına kadar iş dünyamızın yükünü hafifletecek düzenlemeler hayata geçirilmektedir.

İş dünyası temsilcileri olarak taleplerimize; hayata geçirdikleri düzenlemelerle karşılık veren başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız ve Maliye Bakanımıza ekonomi yönetimize bu vesileyle bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Tüm kurumlarımızın gayretleri ve özel sektörümüze duyulacak güvenle inanıyorum ki Türkiye, 2023, 2053 ve 2071 hedeflerine kararlılıkla ulaşacaktır. Emin adımlarla yürüdüğümüz bu yolda bölgemiz ekonomisinin daha ileri seviyeye ulaşabilmesi için durmaksızın ve ilk günkü heyecanla çalışmaya ve yenilikler yapmaya devam edeceğiz bu konuda Kurallara uyan değil, kural koyan bir Türkiye için el birliğiyle çalışmaya devam etmek dileğiyle

saygılarımı sunarım.

Turgut AKSU

Suluova Ticaret ve Sanayi Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

GZFT (SWOT) ANALİZİ

İlçemiz ve Ülkemiz Ekonomik durumu değerlendirmesinde , Ekonomimizin güçlü ve zayıf yanları, Ekonomimizin karşı karşıya kalacağı fırsatlar ve tehditlerin belirlenmesi çok önemli yer tutmaktadır. GZFT analizi yapılırken Ülkemiz ve İlçemiz ekonomisinde önemli yer tutan Üyelerimiz ve Mevcut OSB yönetimlerinden faydalanılmıştır.

İLÇEMİZİN EKONOMİK GÜÇLÜ YÖNLERİ

İnsanoğlu doğası gereği daima daha mutlu ve daha müreffeh yaşamak istemiştir. Bu isteği yaşadığı yeri ve hayat bulduğu kültürel ortamı terk etmeye, yeni yerleşim yerleri ve yeni geçim kaynakları bulmaya itmiştir. Bu bağlamda Suluova Türkiye'nin farklı bölge ve yörelerinden iş, aş ve yeni bir hayat için göç eden insanların durağı ve yerin yerleşim yeri olmuştur.

Ülkemizin farklı bölge ve yörelerinden aldığı hızlı göçle büyüyen Suluova, heterojen bir sosyal yapıya sahiptir bu heterojen yapı nedeniyle homojen bir lüktür oluşturamadığı gibi, ilçe de aidiyet şuuru da gelişmemiştir, bununla birlikte sahip olduğu verimli tarım arazileri, gelişmiş hayvancılık ve sanayisi ile Suluova; farklı kültürel değerlere sahip bu heterojen bir bütün olarak kucaklamış; onlara iş, aş ve geçim kaynağı olmuştur.

Suluova'nın genel olarak ekonomisi tarım, hayvancılık ve tarıma dayalı sanayi ağırlıklıdır. Tarımı Türkiye ölçülerine göre oldukça gelişmiş ve sanayileşmiştir. İklim şartlarının elverişli olması, tarımsal üretimin çeşitliliğini, meyve ve sebzeçiliğin gelişmesini beraberinde getirmiştir bu durum tarımsal üretimi müspet yönde etkilemiş; tarımda verimliliği ve karlılığı artırmıştır.

Tarımsal üretime dayalı Şeker Fabrikası ve yeraltı kaynaklarına dayalı kömür işletmesinin üretimi ve yarattığı katma değer; başta ülke ekonomisi olmak üzere bölge ve Suluova açısından ekonomik zenginlik ve refah kaynağıdır. Bu sanayi işletmelerinin varlığı Suluova açısından önemli ekonomik kazanımlardır.

Suluova ekonomisinde hayvancılıkta önemli bir yere sahiptir. Büyükbaş hayvan besiciliği ve buna bağlı et üretim tesisleri büyük önem arz etmektedir. Bununla birlikte tavuk ve yumurta tesisleri de hayvancılıkta önemli bir gelir kaynağıdır. Hayvancılığın bu denli gelişmesi ve halk tarafından yaygın olarak hayvancılık yapılması, hayvancılığa dayalı sanayinin de gelişmesini sağlamıştır.

Kürese krizle birlikte işsiz iğın artar bir hızla seyrettiği, toplumsal refah ve istikrarı tehdit eder boyutlara ulaştığı günümüzde; Suluova'nın sahip olduğu sanayi işletmeleri, verimli ve gelişmiş tarım ve hayvancılığı bölge açısından oldukça önemlidir. İlçe genelinde yapılan arazi toplulaştırma ve basınçlı sulama projeleri tarımsal verimliliğin ve karlılığın artmasını sağlayarak ilçe ekonomisine katkıda bulunurken tarımdaki açık ve gizli işsizliğin azaltılmasında ve önlenmesinde müspet etki yapmıştır.

Bilindiği gibi gelişen ve değişen dünyada insanoğlunun geçmişte var olan, bugün yaşanan ve gelecekte de var olacak en önemli ve değişmez sorunu beslenmedir. Bu sorundan dolayı tarımsal ve hayvansal ürünler taşıdıkları özellikleri nedeniyle vazgeçilmez ve diğer besin maddeleriyle ikame edilemez bir konumdadırlar, insanların yeterli ve dengeli beslenmesinde önemli rolü bulunan ülke nüfusunun beslenmesinin sağlanması, milli gelir ve istihdama katkı sağlaması, sanayiye sermaye aktarması, sanayi sektörünün hammadde ihtiyacını karşılaması açısından ülkelerin geleceğini ilgilendiren oldukça stratejik önemi olan tarım sektörü ve beslenmeyle birlikte milli geliri ve istihdamı artırmak et, süt, tekstil, deri, kozmetik ve ilaç sanayi dallarına hammadde sağlamak, kalkınmaya katkıda bulunmak; kırsal alanda açık ve gizli işsizliği azaltmak ve önlemek açısından hayvancılık sektörü; göç olaylarını azaltarak göçün ortaya çıkardığı sosyal sıkıntıları azaltmak ve önlemek gibi ekonomik ve sosyal fonksiyonlara sahiptir.

Bu çerçeveden baktığımızda Suluova, tarım ve hayvancılık açısından Türkiye'nin önemli merkezlerinden biridir. Tarım ve hayvancılığın gelişmiş olması bu bölgeyi bu yönde yapılacak yatırımlar açısından cazibe merkezi haline getirecektir.

Bu bağlamda kuruluş olan Suluova Besi Organize Sanayi Bölgesi ve Biyogaz Tesis bölge kalkınması için son derece önemli bir proje, yaratacağı katma değer açısından ülke ekonomisi için önemli bir yatırımdır. Türkiye'de ilk olduğundan dolayı ülke genelinde örnek teşkil etmektedir.

Ayrıca günümüzde sosyo-ekonomik kalkınmanın temel girdisi olan enerji ihtiyacı, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızla artmaktadır. En önemli enerji kaynağı olan fosil kökenli tükenbilir enerji kaynaklarının arzının sınırlı ve maliyetinin yüksek olması yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına olan talebi artırmıştır. Yenilenebilir enerji olarak hayvansal atıklardan elde edilecek biyogaz önemli bir enerji kaynağıdır. Aynı zamanda elde edilecek doğal gübre ülkemiz toprakları için elzemdir, çevresel açıdan da bir gerekliliktir. Bundan dolayı Suluova Besi OSB Biometan ve Biyogaz Tesisi önemli ve stratejik bir yatırımdır.

İlçenin Coğrafi konumu karayollarının kesişimin de bulunması, demiryolunun varlığı, havaalanının hemen yanı başında olması denizyoluna olan yakınlığı bir bütün olarak değerlendirildiğinde OSB 'ler ilçede sanayinin daha büyük ölçeklerde yapılmasının önünü açmış sermaye girişini hızlandırmış istihdam üzerinde olumlu etki yapmıştır.

Netice itibariyle Suluova sahip olduğu Organize Sanayi Bölgeleriyle , Şeker Fabrikası, Sanayi Sitesi, Kömür İşletmesi et Tesisleri, Tavuk ve yumurta tesisleri, verimli tarım arazileri, büyükbaş besi hayvancılığı ile önemli ekonomik değerlere sahiptir. Özellikle hayvancılığın daha profesyonel yapılmasını, heba olan ve çevresel maliyetleri artıran Hayvansal atıkların biyogaz ve gübre üretiminde kullanılmasını sağlayacak, bölgesel kalkınmaya katkı sağlayarak ülke ekonomisine katma değer yaratacak Besi OSB ve Biyogaz Tesisi Suluova'nın sahip olduğu diğer ekonomik değer faaliyetlerle birlikte düşünüldüğünde bölge ve ülke açısından oldukça önemlidir. Dolayısıyla tarım ve hayvancılık hususunda elverişli bir konumda olan ülkemizde Suluova, ülke ve

bölge kalkınmasında bölgesel potansiyellerin harekete geçirilmesi bağlamında öncü olabilecek potansiyele ve avantajlara sahiptir. Bu avantajlarını da uygulanmakta olan projelerle hayata geçirmeye başlamıştır.

EKONOMİMİZİN ZAYIF YÖNLER

ilk ve en büyük sorun niyet, inanç ve güven yetersizliği

CÖZÜM: devlet-millet elele niyet etmek , inamak, güvenmektir

SORUN : kamu ve kobiler'de vizyon , misyon, hedef yetersizliği...

CÖZÜM : öncelikle devletin , sanayicisi ile birlikte sektörel odaklı olarak vizyon , misyon ve hedeflerini net olarak belirlemesi, güncellemesi...

SORUN : devlet in kobileri algılamasındaki yetersizlikler...

CÖZÜM : kobilerin yerelde daha iyi analiz edilebilmesi, desteklenebilmesi için kobi bölge ajanslarının ve profesyonel küme'lerin oluşturulup, desteklenmesi

SORUN : kobilerin devleti anlayamaması....

CÖZÜM : kobi bölge ajanslarının, profesyonel küme'lerin , kamu'nun yerel temsilcilerinin etkin çalışmaları neticesinde devlet politikalarının ve desteklerinin kobiler tarafından anlaşılabilir hale getirilmesi, kobilere global ölçekte bakış açısı kazandırılması

ikinci büyük sorun para mı?

"para yoksa hiç bir şey yoktur" bugün yeryüzündeki tüm savaşların, terörün ve diğer sorunların temelinde para yatmaktadır....

SORUN : kobilerin "finans yönetim" problemleri, "sermayelerinin zayıf" olması..

CÖZÜM : kamu'nun ödeme sürelerini "en geç 1 aya" indirmesi,

- "ön ödemeli - teminatlı" kamu ödeme sistemlerinin geliştirilmesi
- kobilere uygun koşullarda uzun vadeli krediler sağlanması,
- teşvik sistemlerinin kobiler tarafından anlaşılabilir , kolay erişilebilir hale getirilmesi
- teşviklerin önce kobi tarafından ödenip sonra geri alınması yerine "eş zamanlı ödeme" istemlerinin uygulanması..

SORUN ; "sanayi arsa fiyatlarının , konut arsa fiyatlarına yakın olması ; "ihtisas organize sanayi bölgelerinin yok denecek kadar az olması...

CÖZÜM : sanayi yatırımların altyapısı tamamlanmış "ucuz arsa temini" , sanayi arsalarının belediyelerin rantiyesinden çıkarılması, gerekli fizibilite çalışmalarını takiben "ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması"...

SORUN : "made in turkey" markasına yurtdışında itibar artarken , yurtiçinde yıllardır bilerek ya da bilmeyerek yapılan yanlış eğitim ve algı operasyonlarıyla , yerli mauna güvensizlik algısının oluşturulmuş olması

CÖZÜM ; yerli mauna olumsuz bakış algısını olumlu yönde değiştirecek toplumsal algı operasyonlarının yapılması...

- olumlu "yerli malı" algısının eğitim^üreçlerinde verilmesi...
- devletin yerli mauna kamu alımlarında sahip çıkması...

SORUN : kamu kurumlarının kendi aralarındaki ve özel sektör ile arasındaki, koordinasyonsuzluk , veri akışı ve veri akış hızındaki yetersizlik sonucu plansız , budozlama sanayi üretimi yapılması....

CÖZÜM : kamu ihtiyaçları için güdümlü üretimin desteklenmesi ,

- sektörel olarak sanayi envanterlerinin çıkarılması,
- sektörel üretim kapasitelerinin çıkarılması,
- periyodik güncelleme sistemlerinin oluşturulması ve istatistik! verilerin sanayicilerle paylaşılması,

SORUN : sektörel işbirliği kültürünün ülkemiz firmalarında eksik olması...

CÖZÜM : devletin ilgili kurumlarının kamu spotları, görseller vb. ile "işbirliği kültürünü artırıcı toplumsal algı çalışmaları" yapması

SORUN : "vasıflı insan" kaynaklarının yetersizliği...

CÖZÜM :kısa ,orta ,uzun vadeli eğitim planlamalarının yapılması,

- "nitelikli vasıfsız" hedef kitleye iş başı eğitimleri ile vasıf kazandırılması ,
- genelde çalışmadan yaşayan "niteliksiz vasıfsız" hedef kitleye iş başı eğitimleri yanı sıra "çalışmaya özendirici" , "gerekirse zorlayıcı" kanuni tedbirler alınması ...

SORUN :üniversite/kamu-sanayi işbirliğinin yetersizliği, kayıtdışılık(illegal alışveriş)..."öğretim üyelerimiz mutlu durgunluk yaşıyor"(2023'e 5 kala toplantısı rektörlerimizin ifadesidir...)

- **CÖZÜM** : "karşılıklı faydalanma" modellerinin, "performans-ödül sistemlerinin" tanımlanarak alışverişlerin legalize edilmesi emek verilerek vergilendirilmiş helal kazanç haline getirilmesi.

bananeciliğin önüne geçilmesi letişim , ulaşım derken dünya küçüldü ; globalleşme ancak sanayicimizin algı düzeyi henüz yeterince globalleşemedi..

SORUN : kobilerin büyüklüğünün uluslar arası rekebet edecek düzeyde olmaması ....

- **CÖZÜM** japonya ,G. kore, çin vb. modellerin incelenerek, ülkemiz kültürüne uygun "devlet-firma el ele"(özerk) modellerinin en kısa zamanda geliştirilerek hayata geçirilmesi

SORUN : ar-ge ve inovasyon yetersizliği ...

CÖZÜM : ar-ge ve inovasyon rahat kafa ile yapılabilecek işler olup yukarıda bahsettiğimiz ve unutup bahsedemediğimiz SORUNların çözülmesi ile birlikte ar-ge ve inovasyon kendiliğinden gelecektir

FIRSATLAR

İlçemiz 1954 yılında Şeker Fabrikasının kurulmasıyla 2000 (ikibin) Nüfuslu bir Nahiye iken 40.000 (kırk Bin) nüfuslu bir ilçe haline geldiğinde şeker fabrikasını önemi büyüktür. Suluova bölgenin parlayan yıldızı olmaya adaydır. Karadeniz ve Doğunun kesişim noktasındadır. Amasya-Merzifon Havalanana 10 km dibinden tren yolu geçerek samsun limanına uzaklığı 100 km dir. Odalar ve kurumlar arasında bölgesel, ulusal ve uluslar arası işbirliklerinin artması kurumumuzu faaliyetlerinde daha etkili hale getirecektir.

Suluova'nın TR-83 bölgesinde bulunması Avrupa Birliği projelerinden faydalanmasına imkân vermektedir.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın(OKA) sürdürdüğü faaliyetler ile üyelerimize yapmış olduğu mali ve teknik destekler Suluova sanayisinin rekabet edebilirliğinin artması ve dışa açılmalarına destek vermektedir.

Bölgeye yeni ulaşım imkânlarının artması, bölgenin coğrafi stratejik konumu ve bölge halkının sahip olduğu girişimci ruh yeni yatırımların artmasına sebep olacaktır.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin varlığı, yaygınlığı ve ekonomi içindeki payları, ekonominin sağlıklı işleyişi ile doğru orantılıdır. Bu işletmeler gelişmiş ya da az gelişmiş olsun, tüm ekonomiler için büyük önem taşımaktadır. Avrupa Birliğinde ekonomik büyümenin ve istihdam artışının sağlanmasında en önemli unsurlardan birinin küçük ve orta ölçekli işletmeler olduğu kabul edilmiş ve bu işletmeleri destekleyecek çeşitli mekanizmalar uygulamaya konulmuştur.

Ülkemiz ekonomik ve toplumsal yapısında Tüccar ve sanatkarlar ve küçük işletmeler, göz ardı edilemeyecek ölçüde önem taşımaktadır. Bu önem, Tüccar ve sanatkar işletmelerinin;

- Daha az yatırımla üretim yapabilmeleri ve ürün çeşitliliği sağlamaları,
- Emek-yoğun çalışarak ve ülke çapında istihdam yaratarak işsizliği azaltmaya katkıda bulunmaları, istihdamı daha düşük maliyetle sağlamaları,
- Talep değişikliklerine daha kısa sürede uyum sağlama becerisine sahip olmaları,
- Ekonomik dalgalanma ve krizlerden korumasız olarak etkilenmekle beraber, bu şartlara genellikle büyük işletmelerden daha kolay ve çabuk uyum sağlayabilmeleri,
- Bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarını azaltmaya katkıda bulunmaları,
- Yan sanayi olarak büyük ölçekli firma ve yatırımları desteklemeleri ve tamamlamaları,
- Nitelikli işgücünün yetiştirilmesine katkıda bulunmaları,
- Gelirin dengeli dağılımına katkı sağlamaları ve orta sınıf olarak toplumsal hayatta denge faktörü olmaları,
- Toplumsal ve sosyal hayatta denge unsuru ve istikrara katkıları ile demokrasinin

vazgeçilmez unsuru olmaları, gibi özelliklerinden kaynaklanmaktadır.

Öte yandan Tüccar ve sanatkar işletmelerinin ortak bir takım özellikleri aynı zamanda Ülke ekonomisinde ve özellikle toplumsal yapısında çok önemli bir yer tutan Tüccar ve sanatkar işletmelerine yönelik olarak, sistemli ve kurumsallaşmış

bir destek politikası olduğu söylenemez. Değişik kamu kumullarınca yürütülen bir takım destek ve teşvik politikaları var olmakla birlikte, Tüccar ve sanatkar işletmelerinin bunlardan yararlanma oranı düşüktür. Çünkü sağlanan teşvikler ve destekler için getirilen koşullar çoğu kez, Tüccar-sanatkar işletmelerinin yararlanamayacağı ölçüde ağırdır. Bürokratik işlemler çok fazladır ve uygulamalarda işbirliği ve koordinasyon eksiktir.

KOSGEB tarafından 2008 yılından bu zamana kadar sağlanan krediler bu alanda bir ilk olduğu ve yalnız Tüccar ve sanatkarların katılabileceği bir program olması yönüyle de dikkate değer olduğunu vurgulamak gerekir. Programa ayrılan kaynakların tamamı 1 ay gibi kısa bir sürede kullanılması kapsamında. Bu yoğun ilginin, Tüccar ve sanatkarlara yönelik desteklerde dikkate alınması gereken bir husus olarak değerlendirilmektedir.

Sayıları 2 milyona üzerindeki Tüccar ve sanatkar kesimi, ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulmuş, kolay ulaşılabilir, küçüğü de gözetilen destek mekanizmalarına ihtiyaç duymaktadır. Bu noktadan hareketle bu işletmelerin temel sorunları aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Tüccar ve sanatkar işletmeleri, öncelikle finans kaynaklarına kolay ulaşamama sorunu

yaşamakta, finansman araçlarından yeterli ölçüde yararlanamamaktadır.

Bu sorun doğrudan doğruya, Tüccar ve sanatkarın gelişmiş teknoloji kullanarak üretim

yapabilme kapasitelerini olumsuz etkilemekte, yeterli finans desteği bulamayan Tüccar sanatkar işletmeleri teknolojik alt yapılarını yenileyememektedirler. Bu nedenle, standart ve kaliteli üretim yapmaları ve rekabet gücü kazanmaları güçleşmekte, bu da ihracat yapabilmelerini engellemektedir. Dolayısıyla finansman sorunlarının çözümü bu işletmeler açısından birinci derecede öncelik arz eden konuların başında gelmektedir.

- Pazarlama, yönetim, tanıtım bilgileri genellikle eksiktir ve bu bilgilerin eksikliği

işletmelerin büyümesine ve rekabet gücü kazanmasına engel olmaktadır. Tüccar ve

sanatkara yönelik danışmanlık hizmetlerinin yoğunluğunun ve çeşitliliğinin artırılması önemini korumaktadır.

- Tüccar ve sanatkar işletmelerinin sayısal olarak çok ve dağınık olmaları ve çok sayıda mesleği bünyelerinde barındırmaları bunlara kolayca ulaşmayı engellemekte, ilgili

otoriteler kolayca kaçarak Devlet yardım, destek ve teşviklerine istihdam ve sermaye gibi alt sınırlar getirmekte ve bu işletmelerin desteklerden yararlanmalarına engel olmaktadır.

Devlet desteklerinin bir kısmının doğrudan Tüccar sanatkar ve küçük işletmeleri hedef alarak oluşturulması, bu hususun genel teşvik uygulamaları içinde kaybolmamasının sağlanması gerekmektedir. Teşvik ve destek politikalarının daha çok sanayi işletmelerine yönelik yapısının, hizmet üreten işletmeleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi yararlı olacaktır.

• Tüccar ve sanatkar işletmelerinin önemli bir sorunu nitelikli işgücü temininde yaşadıkları sıkıntılardır. Aslında bir yandan giderek büyüyen işsizlik sorunundan bahsedilirken, diğer yandan işletmelerin nitelikli işgücü bulmada sorun yaşamaması bir çelişki gibi görünse de, gerçek böyledir. Bunun nedeni, iş hayatı ile mesleki eğitim politikasını oluşturanlar ve yürütenler arasındaki koordinasyon eksikliğidir.

• Tüccar ve sanatkar işletmeleri ağır bürokratik işlemlerden mağdurdur ve vergi ve sosyal güvenlik ödemelerinden dolayı zorlanmaktadır. Kayıt dışı ekonomi ile mücadelede başarılı olunabilmesi için; bu işletmelerin ekonomik güçleri ile orantılı vergi ve benzeri ödemelere muhatap olmaları esastır. Buna yönelik ince ayar politika uygulamaları başarı şansını arttıracaktır. Mikro ve küçük ölçekli işletmeler yönünden gerek sektörler ve gerek bölgeler bazında yaşanan çok farklı sorunların giderilmesi için uygun ve farklı politikalar uygulamak gerekmektedir.

Genel olarak Tüccar ve sanatkar işletmelerinin ortak sorunlarını bu şekilde özetlemek mümkündür. Tüccar ve sanatkar kesimi ve bağlı oldukları meslek kuruluşları, bu sorunları zaman içinde azaltacak destek ve teşvik politikalarının belirlenmesi ve yasal düzenlemelerin uygulamaya konulmasının beklentisi içindedir. Özellikle ülkemizde de etkileri hissedilen ve dünyadaki gelişmelerin ülkemizi de etkileyeceği aşıkâr olan küresel krizin yaratacağı olumsuzlukları gidermeye yönelik olarak ilave tedbirler alınması ihtiyacı doğmuştur. Bu tedbirler planlanırken küçük ölçekli işletmeler göz ardı edilmemeli, tam tersine krizin sosyal ve toplumsal anlamda yaratacağı etkileri hafifletmek üzere Tüccar ve sanatkar işletmelerine önem ve öncelik verilmelidir.

Tüccar ve sanatkar işletmelerine verilecek desteklerin; çok daha fazla katma değerle ekonomiye ve topluma döneceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Kısaca örneklemek gerekirse; bu işletmelerde çalışan birer kişinin ücretinin vergi dışı bırakılması, işsizlik sorununun çözümüne önemli ölçüde katkı sağlayacaktır. İşsizliğin yakın gelecekte daha da önemli sorunlara yol açacağı ortadadır. Böyle bir destek, özellikle küresel kriz yüzünden işsiz kalanlar için önemli bir çıkış noktası olabilecektir. Nitekim, Avrupa Birliğinde işsizliğin önlenmesinde en önemli aracın küçük işletmelerin ve girişimciliğin desteklenmesi olduğu kabul edilmektedir. Bu işletmeler emek-yoğun çalıştığı için büyük işletmelere göre daha fazla istihdam yaratma kapasitesine sahiptir. Her yıl iş hayatına 1 milyondan fazla kişi katılmaktadır. Bu kadar kişiye Devletin imkanları ile iş alanı

yaratılabilmesi mümkün değildir. Öyle ise bu destek acilen hayata geçirildiği takdirde istihdam açısından yararlı olacaktır.

Tüccar ve sanatkar işletmelerinin vergi ve sosyal güvenlik ile ilgili sorunları, bu iki alanın hassas dengelere dayanması nedeniyle göz ardı edilmektedir. Oysa girişimciliğin teşviki ve küçük işletmelerin desteklenmesinde AB ve gelişmiş ülkelerde en çok kullanılan araçlar vergi ve sosyal güvenlikle ilgili olanlardır. Türkiye’de vergi yasalarında Tüccar tanımı ekonominin gelişimine katkılarının giderek arttığı bir sürecin oluşturulmasıdır.

dahi bulunmamakta, bu kesim sadece ödediği gelir vergisi kriterine bakılarak değerlendirilmekte, sürekli az vergi ödediği ya da vergi kaçırdığı ileri sürülerek neredeyse zanlı durumuna getirilmektedir.

Oysa, gelişmiş ülkelerde çeşitli vergi kalemlerinde indirim, KDV indirimi, yatırım indirimi, mesleki vergi muafılığı gibi teşvikler oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Benzer politikaların ülke koşullarına uyarlanarak ülkemizde de uygulamaya konulması, Tüccar ve sanatkar işletmelerinin kendilerini geliştirmek için daha çok kaynak ayırmalarına ve ekonomiye sağlayacakları katkıyı arttırmalarına imkan sağlayacaktır.

Ülke ekonomisinin orta direği olan Tüccar ve sanatkarların talebi; öncelikle kendilerine

yaşayabilecek, sonra gelişerek büyüyecek bir ekonomik ortam sunulması, böylece hem kendileri kazanacak hemde ülkemiz ekonomisi büyüyecektir.

ORGANİZE sanayi bölgesi arz talep nasıl arttırabiliriz,neler yapıyoruz.

“Teknoloji sanayi yatırımları yapılmalı”

“Çevreyle uyumlu, yeni kuşak endüstrileri içine alan, doğal rekabet yaratan ve bakanlıklarla işbirliği içinde çalışma ortamı yaratılan OSB modeli oluşturulmalı . Artık inovasyon, teknoloji, ve ihracat odaklı yeni OSB dönemi başlamalı. Ülke geneli akslar üzerinde havacılık, Gıda, mermer,Et ve Et ürünleri , organik gıda, Tekstil ve sanayi ve otomotiv yan ürünlerini , çağrı merkezleri, banka operasyon merkezleri gibi yeni teknolojiLi sanayi yatırımları yapılmalı.”

söz konusu taleplerinin ülke geneli için olduğunu belirtip projeler üzerine Çevre Sanayi ve Ticaret odalarıyla birlikte çalışıp kısa bir süre sonra Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na önerilerine dair resmi bir başvuru yapılacaktır

Teşvik arttırılmalı

Ülkemizde teknoloji yatırımlarının çok az olduğunu ve bu eksiğin mutlak surette giderilmesi gereklidir.Türkiye’de otomobil, otomobil motoru dahil olmak üzere sıfırdan üretim yapabilecek güç mevcut ancak sanayiye verilen teşvikler arsa teşvikiyle sınırlı kalıyor. Halbuki personel teşviki, kredi kolaylığı gibi desteklemelerde bulunulmalıdır.

Bu konuda elimizden ne geliyorsa yapmaya hazırız Ulusal markaların memleketimize ciddi katma değer sağlayacağını biliyoruz. Fakat uzun zamandır gidene nasıl getiririz, nasıl büyük ve güçlü yatırımcıyı çekeriz konusunda çalışmalar yaparken elini bu memleket için taşın altına koyan, bu memlekettten kovsak ta gitmeyecek olan bu memleketin yerel yatırımcısı için neler yapabiliriz neler yapmalıyız ki buradan gitmesin

demeliyiz. Ulusal firmaları memleketimize çekerken gösterdiğimiz hassasiyeti yerel firmalarımıza yapmıyoruz. Rekabet açısından aynı imkanları vermiyoruz. Bu konuda yerel yönetimler ile STK'lar hep birlikte takım olmalı ve adaletli davranmalıyız.

İlçemiz sınırında bulunan Amasya Hava Alanının Genişletilerek Uluslar Arası ve Yurt içi kapasitesinin Artırılması Amasya-Merzifon Hava Limanının Yurt içi Seferlerinin İstanbul dışında İzmir ve yaz aylarında Antalya seferleri konması ayrıca uluslar arası uçuşlara açılması Bölge Ekonomisini ve Turizmi canlandıracaktır.

TEHDİTLER

3 Kasım 2002 ve 1 Kasım 2015 tarihlerinde yapılan genel seçimler sonucunda, tek partili bir hükümetin iş başına gelmesi, siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanması için uygun bir ortam yaratmıştır.

Sağlanan bu siyasi istikrar ortamının ve ekonomik programın uygulanan sıkı para ve maliye politikalarının etkisiyle, 2002 yılından bu yana makro ekonomik göstergelerde önemli iyileşme ve gelişmeler elde edilmiştir. Göstergelerde ifadesini bulan bu iyileşmelerin, 2001 krizinin etkilerini halen üzerinden tam olarak atamayan Tüccar ve sanatkar kesimine tam olarak yansıdığını söylemek pek gerçekçi değildir. Piyasalarda gözlenen talep daralması, haksız rekabet yaratan uygulamalar, karşı karşıya kalman finansman zorlukları Tüccar ve sanatkar kesimini ve küçük işletmeleri zorlamaya devam etmektedir. Bu olumsuz tablonun üzerine Eylül 2008'de ülkemizde de ilk etkileri görülmeye başlanan global kriz ve dalgalanmaların eklenmesi ülkemiz sınırları dışındaki savaşlar ve 15 Temmuz darbe girişimi , zaten sıkıntılı bir süreçte bulunan Tüccar ve sanatkarlarımızın beklentilerini daha da olumsuz hale getirmiştir. Nitekim zaten daralmış olan iş hacmi küresel krizin etkisiyle daha da daralmış ve bankalar kredi teminini zorlaştıran kriterler getirmiştir.

HAYVANCILIK ALANINDA TEHTİTLER

Ülkemizin sürekli gündeminde yer alan kırmızı et arzında yaşanan darboğaz, gün geçtikçe derinleşiyor Tüketici ve kamu cephesi perakende et satış fiyatlarının yüksekliğinden memnun değil, üretici ağır girdi maliyetlerinden, tüccar ticari hacim düşüklüğünden, perakendeci ise vergi yükü ve fire oranlarından dert yanıyor Hal böyleyken sorunun kalıcı çözümü yerine, çareyi geçici çözüm olan ithalatta arıyoruz. Üyelerimizden gelen talep üzerine hayvancılık ve et Ticaret ve sanayiini gündemimize alarak " yapmış olduğumuz çalıştayla Hayvancılık ve Et 'ticareti Sektörel Analiz Toplantısı" düzenleyerek konuyu enine boyuna sektör temsilcileriyle tartıştık. Et arzında yaşanan problemin giderilmesi için alınacak köklü tedbirlerin bugün uygulanmaya başlanması halinde büyükbaş hayvan için 3 yıl, küçükbaş hayvan içinse 1.5 yıllık olgunlaşma süresi gerekiyor Sorunu aşmanın çözümü ancak sektör temsilcilerinin de görüşlerinin yer alacağı disiplinli bir yol haritasıyla mümkün. Özel sektör ile

karar vericilerin birlikte hareket etmesi halinde 5 yıl gibi bir sürede et ithal eden bir konumdan ihraç eden bir konuma gelebiliriz. Bu kapsamda;

- Süt yem paritesi en az 1'e 1.5 seviyesine yükseltilir;
- Girdi maliyetlerinin yaklaşık yüzde 60'ını oluşturan kesif yem giderlerine çözüm bulunur,
- Bütün şehir yasasındaki hayvancılıkla ilgili mevzuattaki yetki karışıklığı giderilir
- Kaçak et kesimleri ciddi bir şekilde denetlenip caydırıcı cezalar uygulanır,
- Sayısı 500.000 aşan buzağı ölümlerinin engellenir ise, toplam 1 milyon tonun üzerinde olan kırmızı et arzımızı kısa sürede 1.5 milyon tonun üzerine çıkarabilir, zengin bir protein kaynağı olan eti tüketicilere daha ucuz fiyatlarda sunarak kişi başına 15 kilogram olan et tüketimimizi artırabiliriz.

Eğer bu politikalar yerine geçmiş dönemlerde uygulanan yanlış politikalarda ısrar edilirse hayvancılığımızın gelişmesi mümkün değil. "0" faizle "5-7" yıl vadeli kredi olanaklarının geçtiğimiz dönemlerde ve uzunca bir süre farklı meslek gruplarında iş yapmış olan kimselere verildiğine hepimiz tanık olduk. Üreterek hane halkının geçimini sağlayanlardan en az iki kamu çalışanı kefil olarak talep edilerek düşük miktarda kredi sunulurken; etçi sığır ırkıyla sütçü sığır ırklarını dahi ayırt edemeyenlerin ipotek karşılığında yüksek kredi olanaklarıyla "krizi fırsata çevirme arzusuyla" sektöre dahil edildiğini gördük.

- Yem hammaddeleri olan ithal soya ve mısıra alternatif ürünler geliştirilir,
  - Bölgesel hayvancılığa yönelik, her bölge için uygun işletme şekli, uygun tür ve ırklar belirlenir,
  - Kırmızı et açığını kapatacak küçükbaş hayvancılığımızın gelişimi desteklenir;
  - Hayvancılığın temelini oluşturan meralarımız korunur ve ıslah edilir,
- Tüm bu politikanın sonucunda küçük aile tipi işletmelerin sektöre küsererek, kırdan kente göç ettiğini; büyük bir hayvancılık işletmesi kurma arzusuyla hareket edenlerin ise kısa sürede battığı gerçeğini yaşadık. O dönemde büyük çiftliklerle et sorunu kalmayacağını ve hastalıktan arı büyük işletmelerin olacağını savunanlar ne yazık ki bugünlerde yaptıkları yanlısı fark etti.

SANAYİ ALANINDA TEHDİTLER

Sanayi alanında en büyük tehlike ülkemizde uygulana Devlet teşviklerinde kullanılan kalkınma sayısal skalası olan bölgesel olarak verilen teşvik numaralarıdır İlçemizin de içinde bulunduğu

Kalkınmada öncelikli 4 bölge olması hemen yanıımızda bulunan Tokat ilinin 5 bölgede olması yatırımcıların Tokat ilini tercih etmelerine sebep olmaktadır.

Konu hakkında yapılan düzeltme itirazlarının Hazine ve Ekonomi Bakanlığında Amasya ilinin Gayri Safi Milli gelirden Çevre illerden daha yüksek gelire sahip olduğumuzda ötürü 4 bölgeden 5 bölgeye geçememiştik bu durumun ilçemiz sınırlarında bulunan rüzgar gülü Elektrik santralleri ve Hes elektrik santrallerinde olması Gayri safi milli hasılamızı sanal olarak çok yükselmesine sebep olmuştur bu durumun düzeltilmesi bölgesel Yatırım yapılır puanlamasından çıkıp ilçe bazlı puanlama sistemine geçilmesiyle birlikte yatırım yapacak olan yatırımcıların da yatırım yapmaya sevk edecektir..